

Op 4 november 2025 Agendapunt xx

Datum	5 november 2024
Portefeuillehouder	Gert-Jan Schuinder, Penningmeester
Inlichtingen bij	Harmen Boeijen, Gerard Roodhorst, Bart Lammers en Hester Menninga
Onderwerp	Begroting en Jaarplan 2026 Vereniging IPO

Kern van het onderwerp

Conform de vastgestelde P&C-planning staan de Begroting en het Jaarplan 2026 van de Vereniging IPO op de agenda van uw Algemene Vergadering (AV). Omdat het IPO-bestuur op 3 en 4 december 2025 een bestuurlijk gesprek voert over gezamenlijke ambities, taken en middelen, is gekozen om het begrotingsproces in twee stappen uit te voeren. Nu ligt de Begroting 2026 voor, waarna eventuele mutaties op basis van de uitkomst van het decembergesprek worden verwerkt. Afhankelijk van de urgentie kan dit leiden tot een Aangepaste Begroting 2026 in het voorjaar, of worden de mutaties meegenomen in de Tussenrapportage 2026 die in juni aan uw AV wordt voorgelegd.

De voorliggende Begroting 2026 is gebaseerd op de meerjarenraming 2026–2028 zoals vastgesteld bij de Begroting 2025. Daarbij zijn verwerkt: de begrotingswijzigingen uit de Tussenrapportage 2025, de Conceptbegroting 2026 die op 15 mei 2025 door het IPO-bestuur is vastgesteld en op 24 juni 2025 door uw AV besproken, en de besluitvorming bij de Jaarstukken 2024.

Nieuw is dat naast de verenigingsbegroting ook de Raming Kassiersfunctie 2026 wordt aangeboden. Dit document is aangekondigd bij de Conceptbegroting 2026 en vormt een eerste stap in het ontvlechten van de kassiersstromen uit de IPO-begroting.

Op 24 juni jl. heeft uw AV de Conceptbegroting 2026 besproken en aandachtspunten vanuit de Staten ingebracht. Daarbij zijn zorgen geuit over de stijgende kosten voor tegemoetkoming faunaschade, de groei van de begroting en het belang van duidelijke prioritering en focus op kerntaken. Het IPO-bestuur heeft deze signalen meegewogen en op 11 september 2025 de Begroting 2026 vastgesteld. Zoals aangegeven, vindt het bestuurlijke gesprek over ambities, taken en middelen in december plaats.

Voorstel/gevraagd besluit

De Algemene Vergadering wordt gevraagd om:

- De Begroting en Jaarplan 2026 van de Vereniging IPO alsmede de Raming Kassiersfunctie 2026 goed te keuren.

Aanleiding/context

Behandeling Conceptbegroting 2026

Op 15 mei jl. heeft het IPO-bestuur de Conceptbegroting 2026, het startdocument voor het begrotingsproces 2026, besproken en besloten deze door te vertalen naar de Begroting 2026. Ook de Algemene Vergadering kon zich vinden in de Conceptbegroting 2026, zo bleek uit de vergadering van 24 juni jl.. In deze vergadering gaven de AV-leden de opgehaalde input uit hun Provinciale Staten terug, waarbij de volgende zaken aan bod kwamen:

- Veel Provinciale Staten (PS'en) vroegen zich af of er wat in gezamenlijkheid gedaan kon worden tegen de stijgende kosten voor compensatie faunaschade. De IPO-organisatie

Op 4 november 2025

Agendapunt xx

stelt in opdracht van het bestuur een memo op, waarin de instrumenten om die kosten tegen te gaan in kaart zijn gebracht. Deze memo volgt later dit jaar in het IPO-bestuur.

- De noodzaak voor extra inzet op ICT-beveiliging die is opgenomen in de Conceptbegroting 2026 werd onderschreven.
- Gezien de stijgende begroting, benadrukten veel PS'en het belang van het bestuurlijke gesprek over gezamenlijke ambities, taken en middelen dat dit najaar plaatsvindt. Daarbij ontstond de vraag of/hoe de AV hier in de voorbereiding bij betrokken kunnen worden. Teruggegeven is dat de juiste route voor deze betrokkenheid via de eigen Provinciale Staten en IPO-bestuurder loopt.

Begroting en Aangepaste Begroting 2026

Meermaals is binnen het IPO-bestuur en de Algemene Vergadering benoemd dat het realiseren van alle bestuurlijke ambities cq. opdrachten met het financieel meerjarencader onder spanning staat. De ambities van BAC's en de uitwerkingsafspraken die op basis van het bestuursprogramma in de BAC's zijn vastgelegd zijn potentieel financieel omvangrijker dan hetgeen in deze begroting mogelijk is. Daarom is 13 februari 2025 door het IPO-bestuur besloten de gezamenlijke bestuurlijke ambities en taken onder de loep te nemen.

Met dit aanstaande bestuurlijke gesprek over de gezamenlijke ambities, taken en middelen (voorzien op 3 en 4 december 2025) is gekozen de doorvertaling van de Conceptbegroting 2026 naar de Begroting 2026 in twee stappen uit te voeren: eerst wordt een Begroting 2026 conform de vastgestelde P&C-cyclus opgesteld, vastgesteld en goedgekeurd en vervolgens worden de voorgestelde mutaties verwerkt in de Begroting 2026, hetzij via de Tussenrapportage 2026, het zij via een Aangepaste Begroting 2026.

Stap 1: Begroting 2026

Bijgevoegd is de Begroting 2026. Financieel gezien is deze opgesteld aan de hand van de Meerjarenraming zoals vastgesteld bij de Begroting 2025, met daarin verwerkt de begrotingswijzigingen zoals beschreven in de Tussenrapportage 2025 en de Conceptbegroting 2026. Ook is rekening gehouden met de besluitvorming bij de Jaarstukken 2024. Deze Begroting 2026 wordt conform de reguliere planning ter vaststelling (op 11 september) en goedkeuring (op 4 november) voorgelegd aan resp. het IPO-bestuur en de AV.

Naast de Begroting 2026 is een tweede document opgesteld voor het autoriseren van de ramingen waarbij de Vereniging IPO als kassier fungeert. Het separaat aanbieden van deze geldstroom was reeds aangekondigd in de Conceptbegroting 2026. De raming faunaschades is hier als eerste onderwerp in opgenomen. Vanaf 2027 volgen meerdere onderwerpen.

Stap 2: Verwerken mutaties Begroting 2026

De komende periode wordt het bestuurlijke gesprek over de gezamenlijke ambities, taken en middelen voorbereid door de penningmeester en IPO-organisatie. Dit gesprek vindt plaats tijdens de tweedaagse van het bestuur op 3 en 4 december. Voor een inhoudelijke voorbereiding op dit gesprek, worden de BAC's van oktober benut. Ook de Kring van Provinciesecretarissen wordt betrokken bij de voorbereiding.

Op 4 november 2025

Agendapunt xx

In het kader van de doorontwikkeling van de P&C-cyclus wordt momenteel ook gewerkt aan het ontvlechten van de verschillende financieringsstromen die binnen de begroting van de Vereniging lopen. Het streven is dat dit in het najaar van 2025 gereed is, zodat dat ook als naslagwerk kan dienen voor het bestuurlijke gesprek op 3 en 4 december. Ditzelfde geldt voor een eventuele post onvoorzien, waar momenteel samen met de accountants en juristen naar gekeken wordt. De betreffende middelen zijn reeds opgenomen in de Begroting 2026.

Naar aanleiding van het bestuurlijke gesprek van 3 en 4 december worden de aldaar voorgestelde mutaties doorvertaald in de Begroting 2026, waarbij de volgende twee scenario's denkbaar zijn:

- I. De mutaties worden doorvertaald in de Tussenrapportage 2026 welke in mei 2026 ter vaststelling voorligt in het IPO-bestuur en in juni 2026 ter goedkeuring aan de AV.
- II. De mutaties worden in een Aangepaste Begroting 2026 verwerkt welke zo spoedig mogelijk ter vaststelling voorligt aan het IPO-bestuur en uiterlijk in april 2026 ter goedkeuring aan de AV. De Tussenrapportage 2026 kan in dat geval in het najaar van 2026 voorgelegd worden aan het IPO-bestuur en de AV.

De weging zal mede afhangen van de urgentie die ervaren wordt om bepaalde mutaties definitief door te voeren in de Begroting. Het voorstel is dan ook om de scenario-keuze in aanloop naar 3 en 4 december (de BAC's dan ook gehoord hebbende) nader met de penningmeester uit te denken en hier in december een definitieve keuze in te maken. In beide gevallen moet rekening gehouden worden met het feit dat sommige keuzes mogelijk niet direct kunnen worden doorvertaald in een begrotingswijziging 2026, denk aan meerjarige verplichtingen, samenwerkingsovereenkomsten met partners en subsidies.

Planning Begroting 2026 en overige P&C-documenten

Datum	Activiteit	
2 oktober 2025	Vorbereiding gesprek gezamenlijke ambities, taken en middelen in BAC's R&L, REC en FOB	
9 oktober 2025	Vorbereiding gesprek gezamenlijke ambities, taken en middelen in BAC's K&E, LG en B&I	
4 november 2025	AV: besluitvorming Begroting 2026	
3 en 4 december 2025	Tweedaagse IPO-bestuur: gesprek over gezamenlijke ambities, taken en middelen	
	Scenario I	Scenario II
Februari 2026		IPO-bestuur: • Aangepaste Begroting 2026
April 2026		AV: • Aangepaste Begroting 2026
Mei 2026	IPO-bestuur: • Jaarstukken 2025	IPO-bestuur: • Jaarstukken 2025

Op 4 november 2025

Agendapunt xx

	• Tussenrapportage 2026 • Conceptbegroting 2027	• Conceptbegroting 2027
Juni 2026	AV: • Jaarstukken 2025 • Begrotingswijzigingen Tussenrapportage 2026 • Conceptbegroting 2027	AV: • Jaarstukken 2025 • Conceptbegroting 2027
September 2026	IPO-bestuur: • Begroting 2027	IPO-bestuur: • Begroting 2027
Oktober 2026		IPO-bestuur: Tussenrapportage 2026
November 2026	AV: • Begroting 2027	AV: • Begrotingswijzigingen Tussenrapportage 2026 • Begroting 2027

Op 4 november 2025

Agendapunt xx

Financieel totaalbeeld Begroting 2026

In de Conceptbegroting 2026 hebben wij aangegeven dat de verwachte omvang van de Verenigingsbegroting 2026 uit zou komen op afgerond € 82,7 miljoen, waaraan provincies € 79,0 miljoen bijdragen.

In de voorliggende Begroting 2026 wijzigen deze bedragen door drie oorzaken:

1. De verwerking van het AV-besluit aangaande de bestemming van het positieve rekeningresultaat 2024 van afgerond € 1,5 miljoen. Dit heeft geen gevolgen voor de provinciale bijdragen.
2. Het aanpassen van de Stelpost Loon- en Prijscompensatie naar aanleiding van de recent vastgestelde CAO, welke niet meer tijdig kon worden meegenomen in de Conceptbegroting 2026. Hiermee nemen de lasten toe met afgerond € 1,1 miljoen, als ook de bijdragen van de provincies.
3. De aangepaste ramingen voor LISA, waar na vaststelling van de Conceptbegroting 2026 een bijgestelde businesscase is vastgesteld. De lasten dalen hierdoor met € 189.000 in 2026 en € 239.000 vanaf 2027, als ook de bijdragen van de provincies.
4. Aanpassing van de programmalasten voor Vegetatiekarteringen vanaf 2026 met € 0,3 miljoen onder dezelfde verlaging van de gelijknamige reserve. Dit heeft geen gevolgen voor de provinciale bijdragen.

Rekening houdend met de bovenstaande wijzigingen, komen de totale lasten in 2026 uit op € 84,7 miljoen. De bijdragen van de provincies bedragen dan € 79,9 miljoen.

Raming Kassiersfunctie 2026

Naast de bijdragen voor de Begroting 2026 worden de provincies verzocht in totaal € 118,5 miljoen bij te dragen voor de diverse zaken waar de vereniging optreedt als kassier. Deze raming Kassiersfunctie 2026 – waarbij we starten met de raming van de faunaschades – is, conform eerder bestuursbesluit, geen integraal onderdeel meer van de begroting, maar als aparte bijlage toegevoegd.

De raming van de Faunaschades 2026 is geactualiseerd en derhalve gewijzigd ten opzichte van de bedragen genoemd in de Conceptbegroting 2026. Het verschil bedraagt 21,9 miljoen. Deze kosten worden niet middels de IPO-verdeelsleutel verdeeld, maar toegeschreven aan de provincies waar de faunaschade heeft plaatsgevonden.

Daarnaast wordt in de bijdrage aan AEWA niet door het Rijk (zoals aangenomen in de Conceptbegroting 2026) maar door de provincies bijgedragen wat een verschil van € 0,2 miljoen veroorzaakt.

De verdeling van deze kosten staat weergegeven in een bijlage binnen de Raming Kassiersfunctie 2026.

Bijlagen

1. Begroting 2026 Vereniging IPO
2. Raming Kassiersfunctie 2026